

Footprints

gratis NIEUWSBRIEF van de
Vereniging **TRIBALE KUNST en CULTUUR**

2015 NUMMER 6&7

15 juni

< www.tribalekunstencultuur.org >

In deze Footprints :

- Deze Footprints is 6&7 genummerd, omdat pas eind augustus het volgende nummer (8) komt.
- **21 juni 2015 Huisbezoek** in de omgeving van Burgum (Friesland) – Er zijn nog enkele plaatsen vrij - opgeven bij gienusart@gmail.com
- Het **Jaarverslag van het jaar 2014** staat op de Leden-Pagina's van de website.
- Korte indruk van BRUNEAF – BAAF – AAB en tentoonstellingen daarbij.
- De **Externe Agenda** is in Footprints weer bijgewerkt – op de website gebeurt dat voortdurend.

Beste mensen,

- **21 juni 2015 - Huisbezoek** in omgeving van Burgum (Friesland). Onze gastheer en -vrouw reizen geregeld door Afrika, en hebben een prachtige collectie opgebouwd, waarin met name aardewerk een belangrijk bestanddeel vormt. Daarbij is de heer des huizes ook zelf kunstenaar en maker van heel originele en artistieke aardewerken sculpturen. Na een **voordracht** over “Waardering voor tribale kunst - Betekenis, vorm en functie” is er alle gelegenheid om samen met hen de collectie te bekijken. Voor wie denkt dat Burgum ver weg is: Vanaf Amsterdam, Utrecht en Arnhem is het 1.45 uur rijden met de auto. Trein en carpoolen – zie Ledenpagina's, zijn ook nog mogelijk. Opgeven via gienusart@gmail.com
- Het **juni-nummer van Tribale Kunst en Cultuur** moet de leden nu bereikt hebben. Mocht dit over een week nog niet het geval zijn, laat het ons weten.
- De **Tagung in Genève** van onze zustervereniging **Freunde Afrikanischer Kultur** eind mei was weer goed bezocht. En daar was ook weer reden toe. Naast het programma van lezingen werd er “Le masque de San” vertoond, een Afrikaans-Zwitserse filmproductie waarvan we mogen hopen dat hij ook onze filmhuizen bereikt. Prachtige Malinese sfeerbeelden rond een zoektocht naar de wortels van een persoonlijk Ciwara masker. En zeker ook waren het bezoek aan het Musée Barbier-Müller (met prachtige Nigeria expositie) en het mooi vernieuwde Musée de l'Ethnographie op zich al erg de moeite waard (zie kort verslag onder).
- De **BRUNEAF** is weer voorbij. Er was veel moois (en minder moois) te zien in al die veertig galleries, in vaak mooie ambiance, met een opstelling en belichting die je je eigen stukken ook zou gunnen. Over de veelal discutabele prijzen, waarin ‘pedigree’ vaak een hoofdrol speelt, zal ik het hier niet hebben, temeer daar pedigree meestal slechts een lijstje met vorige eigenaar(s) betreft
- Aantrekkelijk was ook, dat tegelijkertijd de **BAAF** en de **AAB** gehouden werden.
- Maar deze combinatie van beurzen vormt, net als het Parcours des Mondes en De Duif ook een ontmoetingsplek, waar je naast de gebruikelijke opgefokte aanprijzingen toch ook de nodige leuke en interessante gesprekken hebt en contacten kan leggen.
- Daarbij was aan de Zavelstraat ook nog de tentoonstelling “**Uzuri wa dunia**” te bewonderen t/m 14-6, met werkelijke topstukken uit Belgische collecties. Ook de tentoonstelling “**Reuzemaskers**” (tm 8-11-2015) in het er vlakbij gelegen Belvue was de moeite van een bezoek alleszins waard.
- En dus ontkwam ik er niet aan om ook hiervan enkele foto's te tonen (zie onder).
- De zomermaanden zijn altijd een beetje ‘komkommertijd’ qua tribale kunst, met uitzondering van

o.a. het Afrika Museum in Berg en Dal, dat dan juist in het buitenmuseum allerlei activiteiten ontplooit, die vooral ook voor kinderen aantrekkelijk zijn.

- Footprints verschijnt dus niet in juli, daarom is deze editie "6&7" genummerd.
  - André heeft, dit keer speciaal voor de Frankrijk vakantiegangers, gezorgd voor nieuwe 'Websels'
- Met vriendelijke groeten, namens het bestuur, Marchinus Hofkamp

Externe Agenda

Museale exposities

- tm 28 juni'15 - [Wereldmuseum](#), Rotterdam - *Goud der Goden* uit het oude Java.
- tm 12 juli'15 - [Musée Dapper](#), Parijs - *l'Art de Manger, rites et traditions* - Afrika, Oceanië.
- tm 26 juli'15 - [Musée du Quai Branly](#), Parijs - *Maîtres de la Sculpture de Côte d'Ivoire*
- tm 16 aug'15 - [Museum Twentse Welle](#) - *Kadinlar, Godinnen, harem, macht. De vrouw in de Turkse cultuurgeschiedenis.*
- tm 30 aug'15 - [Tropenmuseum](#), Amsterdam - *Body Art* (lichaamskunst in brede zin).
- tm 2 sept'15 - [BELvue museum](#), Brussel - *De rode neus kakungu* (Yaka en Suku masks).
- 23 juni tm 20 sept'15 - [Musée du Quai Branly](#), Parijs - *L'Inca et le Conquistador*
- tm 4 okt'15 - [Rijksmuseum Twenthe](#), Enschede - *Metamorfosen, Ovidius en de hedendaagse kunst. Geen tribale kunst, maar gezien onze artikelenreeks over 'Transformatie' wel interessant.*
- tm 18 okt'15 - [Musée du Quai Branly](#), Parijs - *Tatoueurs tatoués.*
- 26 juni tm 1 nov'15 - [Museum Volkenkunde](#), Leiden - *Draken en Dondervogels, bovenmenselijke rollen van dieren in allerlei culturen ('transformatie').*
- tm 8 nov'15 - [Museum BelVue](#), Brussel - *Reuzenmaskers uit Congo* - vanuit Tervuren
- 25 juni'15 tm 3 jan'16 - [Museum Volkenkunde](#), Leiden - *Grrr .... Machtige dieren wereldwijd. familietentoonstelling, samenwerkingsproject met Oudheidkundig Museum*
- vanaf 8 okt'15 - [Wereldmuseum](#), Rotterdam - *De Perzen*
- tm 4 jan'16 - [Museum Volkenkunde](#), Leiden - *De bedevaart naar Mekka en - Vroege foto's uit China*
- tm 17 jan'16 - [Museum Volkenkunde](#), Leiden - *Verbinding van Culturen: Peranakan, Mensen met én Indische én Chinese wortels - deze expositie en de twee hierboven zijn zgn. 'galerij-tentoonstellingen'.*
- tot 2017 - is het [Afrika Museum in Tervuren](#) gesloten wegens renovatie.
- tot nader order zijn [Museum van het Verre Oosten](#) te Brussel gesloten 'om veiligheidsredenen'

Lezingen en cursus-aanbod

- 21 juni'15 - [Kumpulan Bronbeek](#), Arnhem - *De Kris*, lezingen over Indonesische krissen.
- 22, 29 sept, 6, 13 okt'15 - [Universiteit vd derde leeftijd](#), Zutphen - *Botsende werelden.* Vier colleges door Harry Leyten over "Hoe Afrika zich aanpaste aan Europa" – cursus-code: zu-15-54

Veilingen

- 23 juni tm 3 juli'15 - Amsterdam, [De Zwaan](#), met *kleine selectie tribale kunst*- Kijkd: 18 tm 21 juni
- 24 juni'15 - Parijs, [Sotheby's](#), Afrika en Oceanië
- 27 juni'15 - München, [Zemanek](#), Tribal Art Auction
- 7 okt '15 - Londen, [Sotheby London](#), *Art of imperial India*
- online veilingen via - [eBay](#), [Galerie Walu-Koller](#), [Zeller](#)(Asiatica), [Catawiki](#) wekelijks

Beurzen

- 2 tm 4 sept'15 - Londen, [Tribal Art London](#) - ± 18 internationale deelnemers
- 8 tm 13 sept'15 - Parijs, [Parcours des Monde](#) - ± 80 Tribal Art galleries open in Saint-Germain
- 5&6 sept'15 - Wilrijk (Be), [Tribal arts & ethnographics fair](#)
- 27 sept'15 - Amsterdam, [15e Traditional Jewelry & Textiles Fair](#) in De Duif.
- 30 okt tm 1 nov'15 - Amsterdam, [Tribal Art Fair](#) in De Duif

Muziek, Dans en Performance

- 26,27,28 juni '15 - Tilburg, [Festival Mundial](#), muziek-, cultuur- en wereldmarkt
- 4-5 juli '15 - Hertme, [Festival Hertme](#), Muziek en Afrika-markt

Verkoopexposities door leden

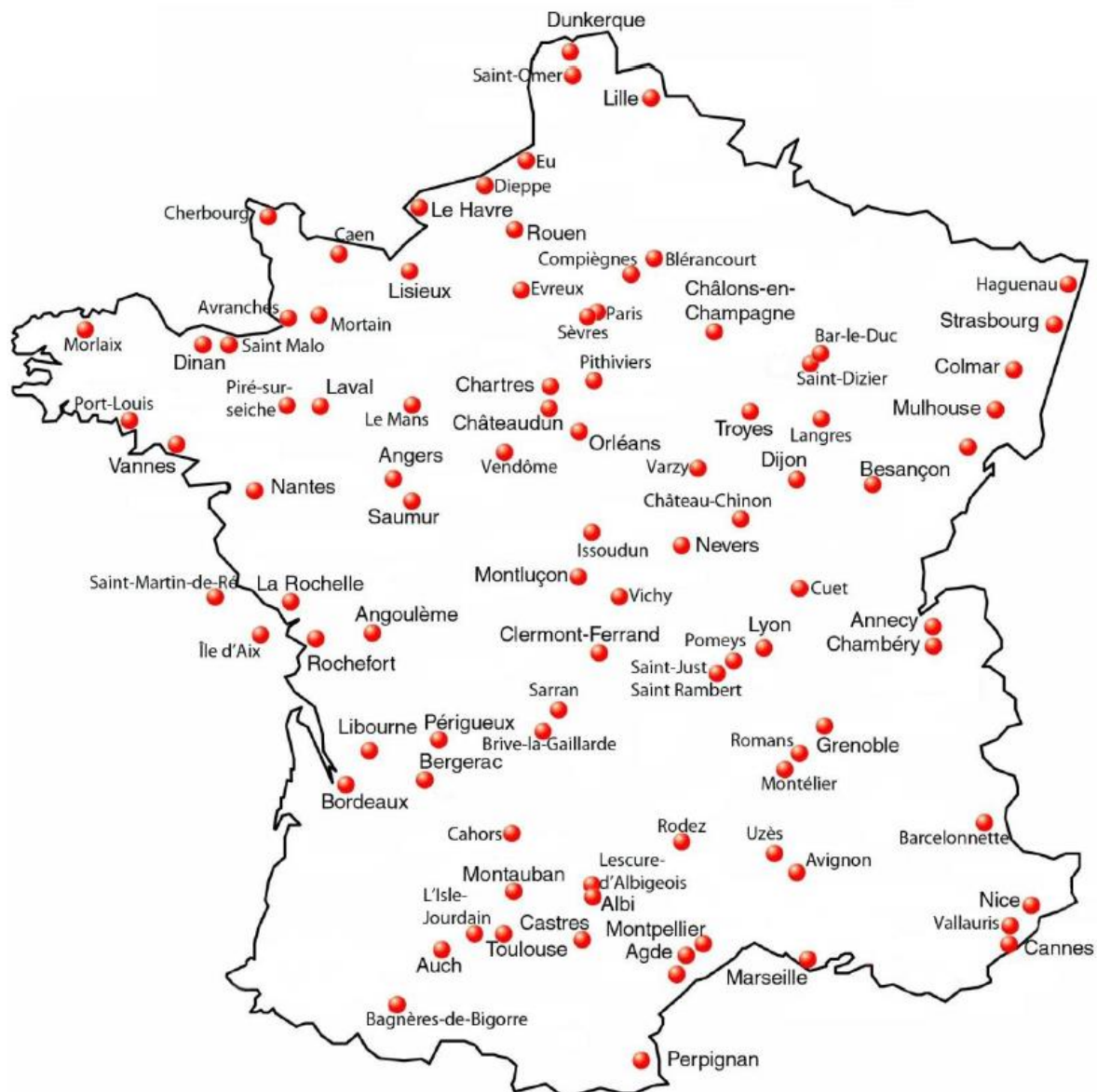
- Deze zomer de expositie 'de staande mens' bij Galerie ['African Art'](#) in Rotterdam - dit is de eerste van twee exposities ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van deze galerie : Alle weekeinden geopend van 13 tot 17 uur.

Nieuwsbrieven van Leden - Handelaars - stuur een email aan : - [African Art](#) te Rotterdam – [De Buytensael](#) te Arnhem - [Becker Antiques](#) te Amsterdam - [Hoogenbosch](#) te Gorredijk - [Lemaire](#) te Amsterdam - [Zwartenkot Ethnographic Art Books](#) te Leiden

Franse vakantie-Websel

Voor velen is Frankrijk nog steeds vakantieland nummer 1, daargelaten de wereldreizigers onder onze leden, daarom een pdf met korte beschrijvingen van alle musea in Frankrijk die etnografie tonen. Deze pdf bestaat uit twee delen. Het eerste telt 80 blz. Onderstaande kaart vind je op blz 3 van het 2e deel. Prettige vakantie toegewenst door uw Webselmaker.

https://www.univ-paris1.fr/fileadmin/IREST/Memoires_Masters_2/RUIZ_Laura_.pdf.

Reacties, aanvullingen, commentaar of ideeën voor de rubriek WEBSELS graag naar André Smit:

webselsfootprints@xs4all.nl

Musea & Tentoonstellingen bezocht

Tijdens de **Tagung** werden met de Freunde Afrikanischer Kultur het volkenkundig museum in Genève bezocht en het **Musée Barbier-Mueller**. Dit laatste is een klein museum met grote naam door de vele mooie publicaties. Het is een echt 'kunst-museum' waarin antropologische aspecten nauwelijks een rol spelen. Een vaste opstelling is er niet, daar is ook geen ruimte voor, gewerkt wordt met wisselende exposities. Op dit moment is er een Nigeria tentoonstelling die zeer de moeite van een bezoek waard is, met veel erg mooie stukken.

Het **vernieuwde Musée d'Ethnographie** in Genève is een gebouw in een opmerkelijke architectuur. Zeer ruim opgezet, vooral ten aanzien van alle publieksruimten en 'loze' ruimten als hallen e.d. Dit is een tendens die je ook ziet in bv Quai Branly en in het Groninger Museum. De vaste collectie toont voor elk wat wils: enkele vitrines Afrika, enkele Azië, Oceanië, de America's en Arctische gebieden. Maar ook Zwitserse etnografica en precolumbiaans aardewerk. Mooi opgesteld en belicht, wat weer goedmaakt dat je best wat meer zou willen zien van wat allemaal nog in het depot moet staan.

Zelf zou ik er voor opteren om wat meer van de 'loze' ruimte in te ruilen voor tentoonstellingsruimte, maar de architect was vast erg blij met de huidige opzet van het inderdaad bijzondere gebouw.

In de zeer hoge kap van dit gebouw, die van binnen zelfs even de indruk van een kerk maakt, bevindt zich een goed toegankelijke ruime bibliotheek. Om jaloers van te worden, zeker bij het pijnlijke gemis van onze eigen KIT-bibliotheek, die we alleen nog in Alexandrië kunnen bezoeken, omdat een stel onverlaten het voor elkaar heeft gekregen om deze daarheen 'weg te doen'. Het ontkennen van de onschatbare waarde van een in vele decennia opgebouwde collectie boeken en documenten in bibliothecarische samenhang maakt dat je echt gaat twifelen aan de zorg van onze overheid voor (ook ander) erfgoed. Maar Genève houdt gelukkig, ook zonder koloniaal verleden, vast aan een goede en optimaal toegankelijke etnografische bibliotheek.

Leuk ook om in dit museum een vitrine te vinden met de symbolen van de Fon, een mooie illustratie bij de twee Dahomey-artikelen uit onze juni-editie.

Zoals gezegd was het voor de bezoekers aan de **BRUNEF** heel gemakkelijk om bij twee kleinere, maar erg mooie exposities te komen. **Belvue** ligt vlak bij de Zavel, en de tentoonstelling "**Reuze Maskers uit de Congo**" was mooi opgesteld en zelfs gratis toegankelijk. Hoewel deze imponerend grote (wel een meter hoog) initiatie-maskers van de Yaka en Suku op zich al heel bijzonder zijn, en om zo bijeen te zien, vond ik de tweede zaal met een grote diversiteit aan vooral (meer bekende) Yaka maskers opzienbarend. Maar ook de derde zaal met andere objecten was mooi. Eén foto toon ik

daaruit, omdat deze een groot beeld van een barende Tsaam-vrouw toont. Voor wie het artikel 'Baring en Geboorte' (TK&C maart 2013) gelezen heeft en dus weet hoe spaarzaam barenden in Afrika zijn afgebeeld, is dit beeld een opsteeker. En ook hier weer: achterhoofd van het kind achter, een ook in Afrika ongebruikelijke geboorte, maar kennelijk leuker omdat de baby de moeder (en ons) aankijkt.

Reuzemaskers van Yaka en Suku, wel een meter hoog – initiatie.

Wel 28 verschillende Yaka en Suku masker bijeen.

Barende vrouw vd Tsaam, h ca 70 cm

Mocht je geen belangstelling hebben voor deze Nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur, meld dat dan graag bij < gienusart@gmail.com > zodat we je kunnen uitschrijven uit ons bestand.